

Rob Compaijen
Afgunst
Boom
Een filosofie
van een pijnlijke
emotie

Afgunst

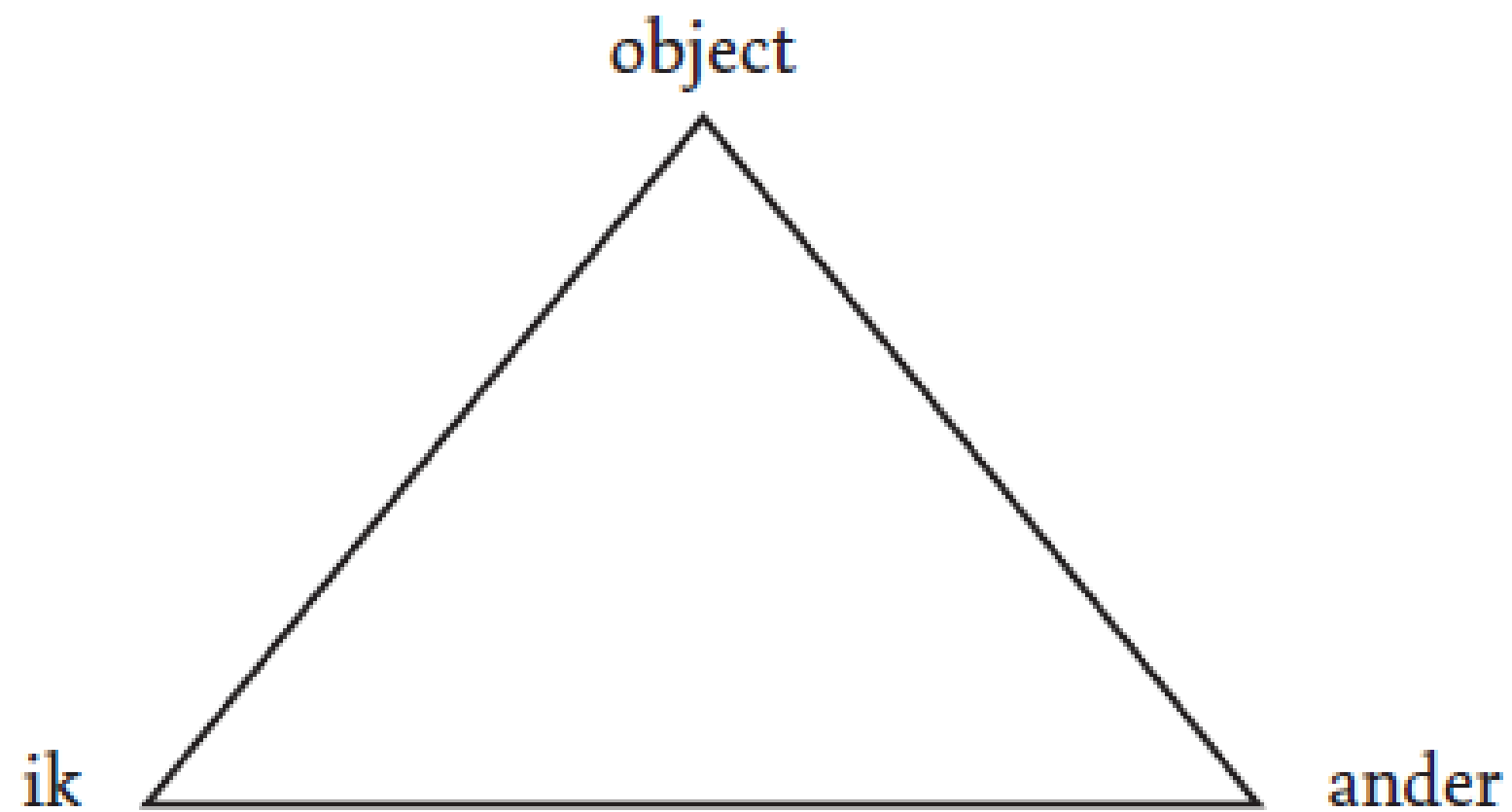
Rob Compaijen
jrcompaijen@pthu.nl
Protestantse Theologische Universiteit

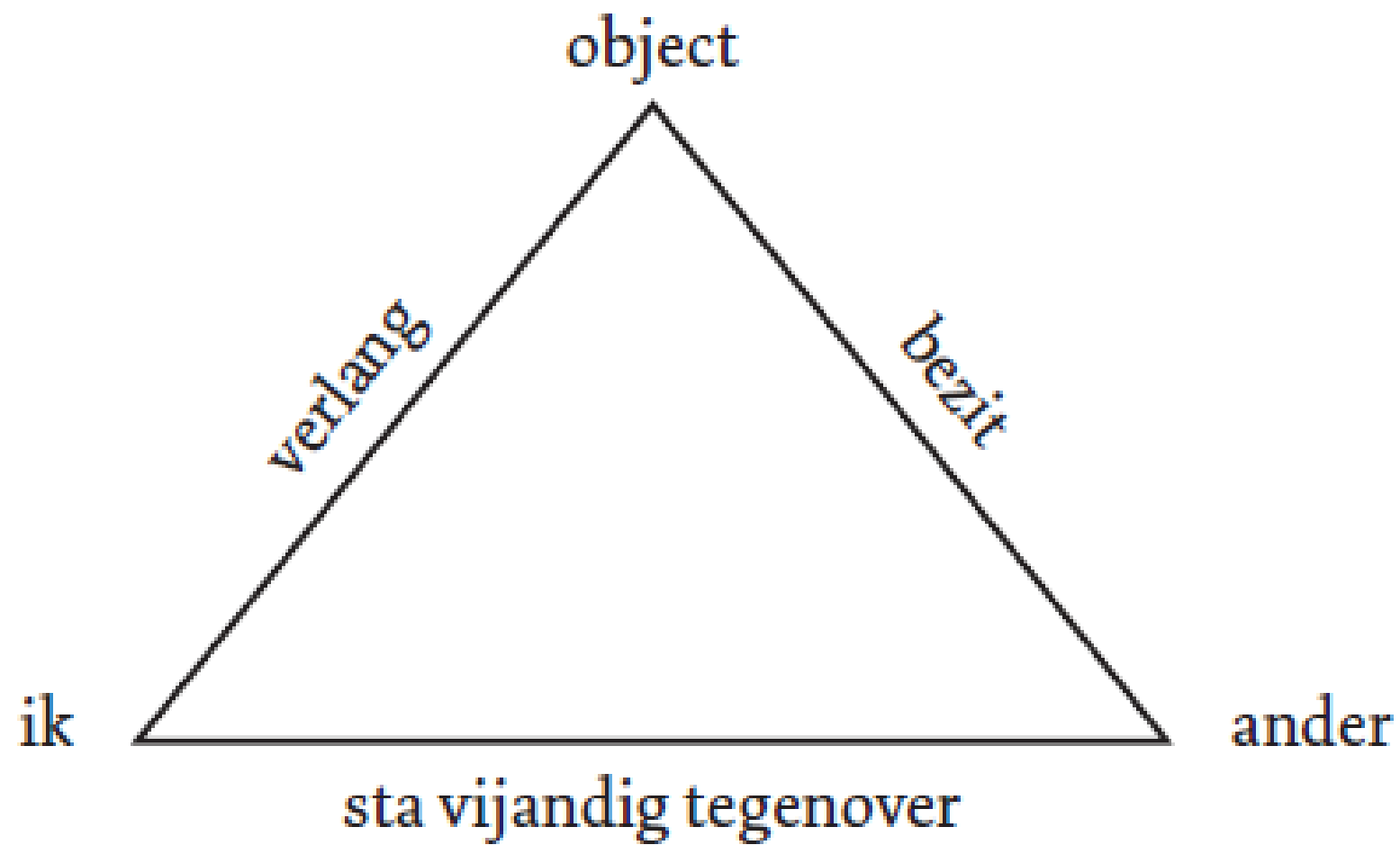

Peter Paul Rubens
Kain vermoordt Abel
ca. 1608

Inleiding

- Ambitie en afgunst van een masterstudent.
- Eigen ervaringen.
- Het plan:
 - De kern van afgunst vatten.
 - Afgunst onderscheiden van jaloezie.

1. Ik – inferioriteit

- De mens als ‘vergelijkingsmachine’. (Susan Fiske)
- Boven/beneden?
- Prettig/pijnlijk?
- Bewondering/afgunst?

Lucas van Leyden
David speelt harp voor Saul
ca. 1508

2. Ander – vergelijkbaarheid

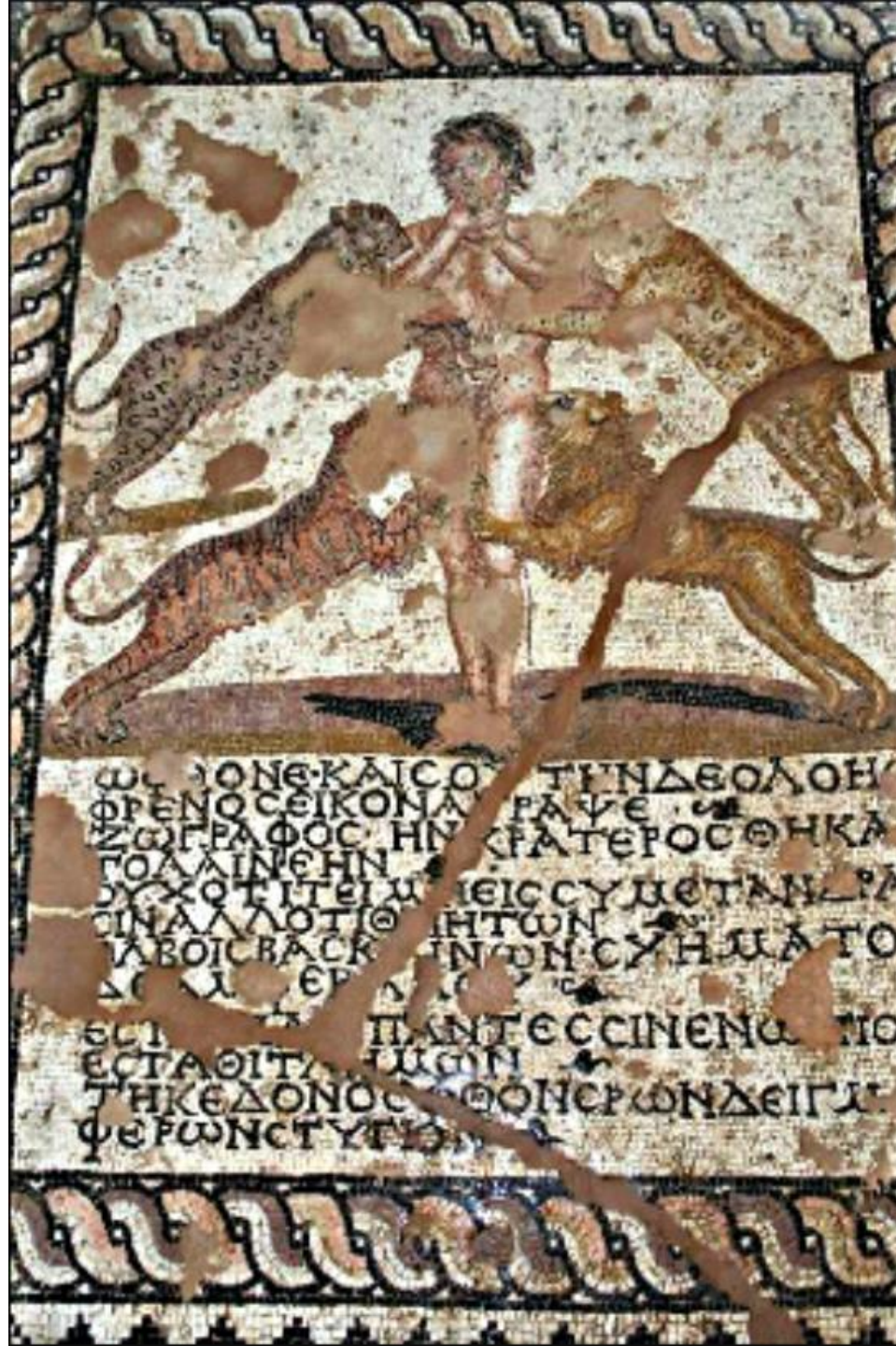
- Broers, zussen, vrienden, teamgenoten, collega's, et cetera.
- Een vergadering.
- 'Dit had ik kunnen/moeten zijn.'

Kotscha Reist
Freundinnen 'Neid'
2008

3. Object – zelfbeeld

- Oneindige diversiteit.
- Piano spelen.
- Academische erkenning.

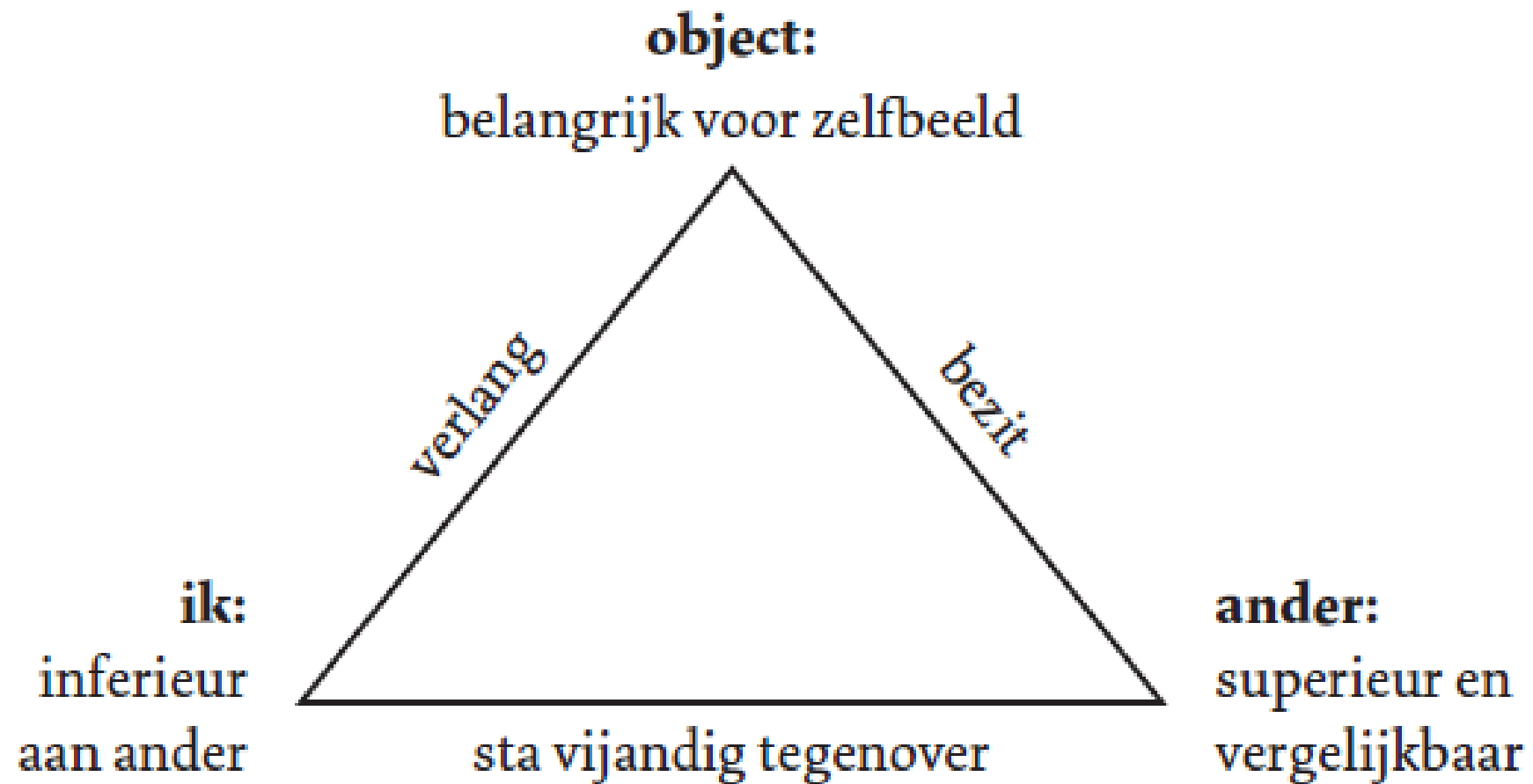
Onbekend,
Phthonos
(afgunst),
mozaïeken
vloer, 3e eeuw
na Chr.,
Kefalonia.

Onbekend,
Phthonos
(afgunst),
circa 300,
Bibliothèque
Nationale de
France, Parijs.

Hieronymus
Wierix (naar
Philips Galle),
Invidia, ca.
1600,
Museum
Boijmans van
Beuningen,
Rotterdam.

Afgunst

Afgunst is de pijnlijke emotie die we ervaren wanneer we menen

(1) inferieur te zijn aan een

(2) vergelijkbare ander, met betrekking tot een

(3) object dat van belang is voor ons zelfbeeld.

Afgunst gaat gepaard met gevoelens van vijandigheid.

Jacob Matham (naar Hendrick
Goltzius)
Invidia
ca. 1585

Afgunst en jaloezie

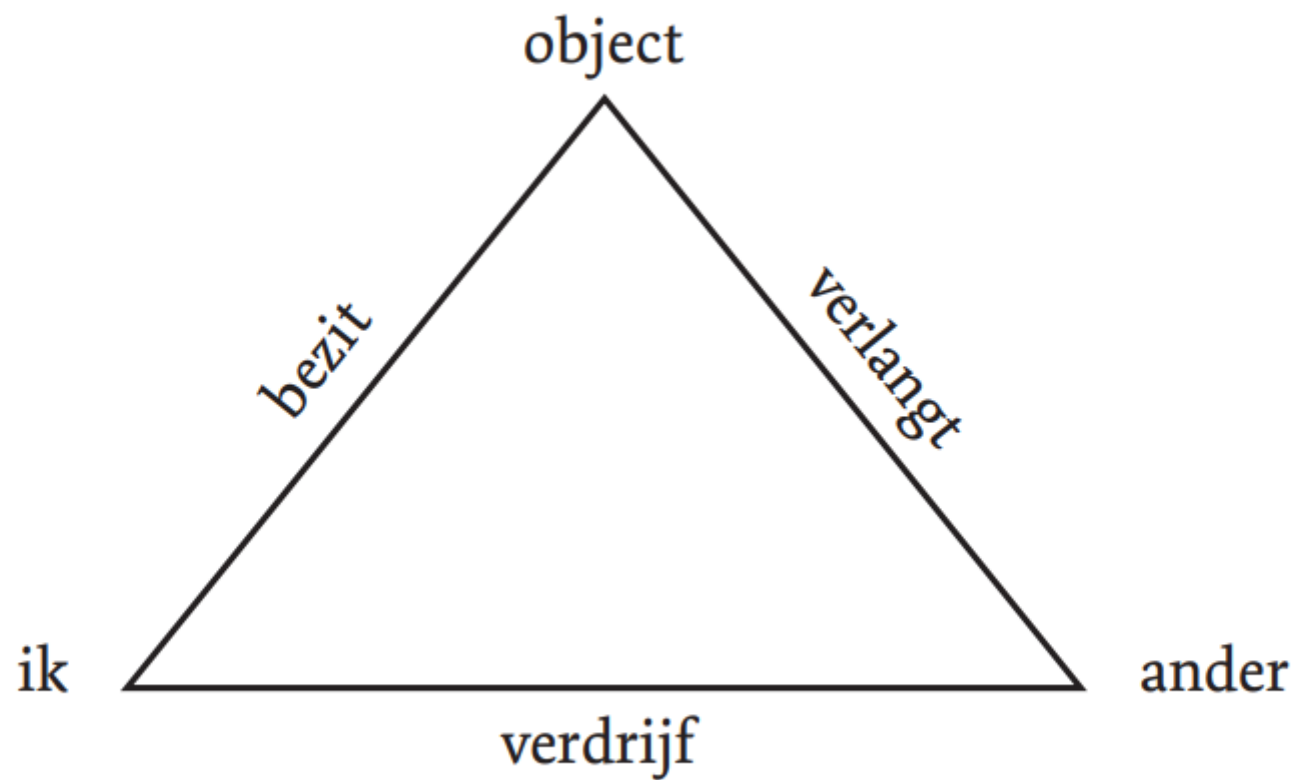
- ‘Ik ben jaloers.’
- Afgunst
- Jaloezie

Jaloezie

- *Amadeus* (1984).
- Salieri en Cavalieri en Mozart.
- Salieri's pijn: het kwijtraken van 'zijn' Cavalieri.

Jaloezie

Afgunst en jaloezie

- Willen hebben vs. willen houden.
- Waaraan lijd ik?
 - Aan het feit dat de ander het object bezit. -- Afgunst
 - Aan het feit dat ik het object dreig kwijt te raken aan de ander. -- Jaloezie
- Soms lopen ze door elkaar.

Dank voor jullie aandacht!